

Levél

a cselezdéli irodalmárnak, az irodalomnak és az irodalmi életnek, vagyis a mindezeket megszemélyesítő, hosszú sálat hordó ifjúnak, aki mindenáron látszani akar, kihívóan (mindenki mást megvetve), sértően, különböző pózban mutogatja mindenét, sőt még amiye nincs, azzal is dicsekszik. A nagybecsű publikum látja is, ami nincs, mint a „császár új ruháját”, tapsol, örül, lelkesedik. A gyanakvókat megfosztják kételyeiktől az odaítélt díjjal. Igen, mert ki merne kételkedni a félt vagy tisztelt intézmény igazában, tehát éljen a „nagydíjas” alkotás, ami persze gyerekeknek nem ajánlatos, sőt egyenesen tiltott, nehogy megismétlődjék az a szégyenteljes eset, amikor egy neveletlen tacsó nem látta meg azt, amit előtte minden tisztességes honpolgár rendre látni vélt.

Kedves P. Esti Barátom!

Közeleg a tél. Hosszú sálad mikor fojt meg? Nem mintha a halálod kívánám, csak úgy eszembe jutott megkérdezni (hiszen mindenki meghal egyszer!), miközben nézlek, ahogy az avarban hetvenkedve lépdesel, egyik kezében notesz, másikban toll. Noteszod üres, tollad kiszáradt. Nem furcsállanám, ha meglepődnél tollad írásképtelenségén. Nem azért hordod magaddal, hogy írj velem. Megszoktad, hozzád nőtt, mint az ősz, a levélhullás, az avar, a sáros bakancs, a bűdös zokni, itt-ott egy-egy okádék, az álarcok nagy választéka, ebből is a legdivatosabb, a nemzetiségi hős maszkja, az idegen szavak, a francia újságokból kiállózott, sötétbetűs mondatrészek.

Nagyra becsülöm szimatod. Még mindig képes vagy megtalálni a valóságos földet, ahol még megnő a fa, ahol a lehulló leveleket elégetni még nem gereblyézik halomra, ahol az eke sem szántja el a frissen hullott sárgásbarna takarót, ahol az avarnak lehetősége van megszületni.

Jót rúgsz az avarba, és eszembe jut, Téged is mennyien rugdosnak, és mily' nagy élvezettel – legalábbis a mindig ismeretlen helyekről érkező híresztelések szerint. Olykor megsajnálak, pedig...

A cipőd előtt repdeső holt levelek, mint egy-egy olvasmányélmény. Felzúrt kerül a sok hit, a lelkesedés, a vágy, a vigasz, amit egykoron megalkottál, de Te csak azt látod, hallod meg, amit akarsz. A halott leveleket, mint a múlt tetteit, érdemeit, nem veszed észre, mert kompromittálnak, magyarázkodásra kényszerítenek, és félsz, hogy notórius mellébeszélővé válsz. pedig rég az vagy már – ne haragudj –, ezt meg kellett mondanom.

Nagyra becsülöm szimatod, de megvetlek érte, mert nem tartom tisztességes megoldásnak, hogy az „életélményharctól” távol, a szűkülő parcellákon létezel. Szerencséd, hogy egyre kevesebbet olvasunk. Rajtam kívül még senki sem vette észre: noteszod üres. Én is csak azért, mert naponta meg-

kereslek, mint valami detektív (besúgó nem vagyok!). A napi robot után egy szélső fának támaszkodva lesem, sőt gyönyörködöm biztonságot, nyugalmat, erőt, játékoságot, igazi békességet árasztó mozdulataidban. A belőled áradó békesség belém szívódott, boldoggá tette napjaim, s úgy éreztem, a saját érdekemben is: meg kell védjelek a támadóktól.

Beiratkoztam, és elvégeztem a politikánk és ideológiánk miértjeit magyarázó esti egyetemet, hogy ha kell, nyomós érvekkel tudjak szólni melletted. Később arra gondoltam, a szép szó nem segít minden esetben. Bokszedzésekre kezdtem járni. Szobám falára felrajzoltam Cselezdék térképét, bejelölve rajta az összes parkot, erdősávot, sőt még a gyümölcsösöket is. Naponta bejelöltem rajta a helyet, ahol éppen Rád találtam. Néha hosszú órákat futottam, míg megleteltek, de megérte. Rájöttem a szisztémára, ami szerint változtatod helyedet. Mára már könnyűszerrel ki tudom számítani, merre vagy. Meglepődtem kényességeden: például ha keletről fúj a szél, legyen épp' akkor őszi vagy tavasz, máshol rúgod az avart, mint amikor nyugatról fúj.

Az edzések után egyenest a keresésedre indultam. Csodálatos, és hittem, ha kell, meg tudlak védeni, de nem bántott senki. Többször már kívántam is, hogy valaki megrúgjon.

A kálvária ott kezdődött, amikor a megverettetéseidben kezdtem kételkedni. Sokéves megfigyelésed alatt egyszer sem rúgtak sebbe. Az emberek mindig tisztelettel haladtak el melletted. Kalapjukat emelve mélyen meghajoltak előtted, vagy hangos szóval köszöntöttek. Évekig minden estém – tudtomon kívül – veled töltöttem. Voltak, akik se bá, se bú, mentek el melletted. Nem vitatom, sértésnek sértés ez is, de mégsem „megverettetés”. Emlékezz csak vissza, hogy megkapták tőlem a magukét: Maga hálátlan, hajoljon meg, igen, jól hallja, hajoljon meg, máskülönben laposra verem, elvégre humánus is van a világon!

Miután továbbra is az a hír járta, hogy rugdosnak, munkaadómtól meghatározatlan időre fizetetlen szabadságot igényeltem, hogy ne csak estéimet tölthessem veled.

Reggelente befutottam minden avarlepte (állítólagos) szűzföldet, de sehol sem leltelek. Hol lehetsz? – rémülődtem. A térkép segítségével végzett számításaim csődöt mondtak, legalábbis ami a nappalokat illeti. Mivel estelente továbbra is mindig a várt helyen bukkantál fel, kénytelen voltam napnyugta után megvárni, míg tollad után noteszod is zsebre vágod, és elindulsz hazafelé. Követtem egy régiszabású tömbépület boltíves kanubejárójáig. Hosszú sáladat a szél maga után kapta. Felemelkedett a magasba, és kecses lejtéssel eltűnt utánad. Mintha jó éjszakát kívánt volna nekem, és egész Cselezdéknek. Meghatódtam. Melegem lett.

Fel-alá járkáltam a kapualjban, és végre rájöttem – én ostoba –, pedig milyen egyértelmű: persze, hogy Te sem tartod megoldásnak a „szűkülő parcellákon” ögyelegni. Estelente jársz csak oda, mivelhogy ősi birtokod, de napközben a szántóföldeken, a gyárakban, a hivatalokban, az iskolákban, vagyis az igazi harctéren, a vasbeton és műanyag világban terjeszted a hitet, árasztod a békességet. Nem is lehet másképp.

Reggelre már vacogtam. Az út másik oldaláról lestem, mikor jössz elő. Megjelentek a munkások, a gyerekek, a tanítók, az újságírók, hivatalnokok,

majd fekete szolgálati kocsik érkeztek, és jöttek az igazgatók, titkárok, elnökök. Hosszú szünet után, utoljára egy szakadt ruhás öregember hagyta el a kapualjat. Már-már azt hittem, Te jössz, de nem, mégsem.

Hiába vártalak; se aznap, se máskor...

Drága Barátom, ma már tudom, rég nem létezel. Estelente egykori alkotásaiddal élővé varázsolod magad. Az avar meleg fedele alól előbújsz, letöröd a szél farkát, és ilyenkor látlak is.

Ugye elismered?

Válaszodra várva búcsúzom:

Egy Ifjú Költő

U. i.

Szintén hosszú sálat viselek.

